

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა N58

23.06.2020

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: მეორადი ნედლეულიდან ფერადი ლითონების (ალუმინის სხმულების) წარმოების საწარმოს მშენებლობა და ექსპლუატაცია (ნარჩენების აღდგენა);

დაგეგმილი საქმიანობის განმახორციელებელი: შპს „არერსა მეთალ“

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი, სოფ. ლიხაური;

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 01.05.2020

მონაცემები სკოპინგის ანგარიში შემდგენელის შესახებ: შპს „ჯეოკონი“.

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „არერსა მეთალის“ მიერ წარმოდგენილია „მეორადი ნედლეულიდან ფერადი ლითონების (ალუმინის სხმულების) წარმოების საწარმოს (ნარჩენების აღდგენა) მშენებლობის და ექსპლუატაციის“ პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

წარმოდგენილი დოკუმენტის თანახმად, შპს „არერსა მეთალის“ მეორადი ნედლეულიდან ფერადი ლითონების (ალუმინის სხმულები) წარმოების საწარმოს მშენებლობა დაგეგმილია ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ლიხაურში, შპს „მანსაროვარის“ საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე, მიწის ნაკვეთის საერთო ფართობი შეადგენს 31797 მ², ნაკვეთის საკადასტრო კოდია (26.16.19.006).

სკოპინგის ანგარიშში განხილულია დაგეგმილი საქმიანობის ალტერნატიული ვარიანტები. შერჩეული ალტერნატივის თანახმად, ტერიტორიის შერჩევა მოხდა სხვადასხვა კრიტერიუმების გათვალისწინებით, როგორც არის მისასვლელი გზების არსებობა, წყალმომარაგების და ელექტრომომარაგების სიახლოვე, საპროექტო ტერიტორიის ბიომრავალფეროვნების მდგომარეობა და სხვა.

საპროექტო ტერიტორიიდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლი დასავლეთით მდებარეობს 115 მეტრში, ხოლო ჩრდილოეთით 34 მეტრში. საპროექტო ტერიტორიის აღმოსავლეთით 120 მეტრში მდებარეობს მდ. აჭისწყალი, ხოლო საწარმოს საკადასტრო საზღვრიდან ჩრდილოეთით 55 მეტრში მდ. ბჟუჟის არხი. როგორც სკოპინგის ანგარიშშია აღნიშნული საპროექტო ტერიტორიის ადგილმდებარეობის, ფართობის და არსებული გეგმარების გათვალისწინებით საწარმოო პროცესების ტექნოლოგიური ინფრასტრუქტურის ძირითადი ელემენტების განთავსებისთვის, განხორციელდა არსებული შენობა-ნაგებობების და ტერიტორიის შერჩევა, იმგვარად, რომ ხმაურის ემისიის ძირითადი წყაროები განთავსებული იქნება დახურულ სათავსოებში, ხოლო ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის ძირითადი წყაროები (საწარმოს აირგამწმენდი სისტემის მილი, წიდასაყარი) საცხოვრებელი განაშენიანების საზღვრიდან დაშორებული იქნება დაახლოებით 200 მეტრით. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საპროექტო ტერიტორიაზე წარმოდგენილია ხელოვნურად გაშენებული მცენარეული საფარი. საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ წარმოდგენილია სასოფლო-სამეურნეო და არასასოფლო-

სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთები. საწარმოსთვის შერჩეული ტერიტორია წლების განმავლობაში განიცდიდა ტექნოგენურ და ანთროპოგენურ დატვირთვას, რის გამოც ჩამოყალიბებულია ტიპური ტექნოგენური ლანდშაფტი. კერძოდ, როგორც სკოპინგის ანგარიშშია აღნიშნული, საპროექტო ტერიტორიაზე განთავსებული იყო საწარმო, სადაც ხდებოდა მანქანათმშენებლობისთვის დეტალების წარმოება. დღეისათვის ტერიტორიაზე გარკვეული შენობა ნაგებობები შემორჩენილია და რეკონსტრუქციის შედეგად შესაძლებელია მათი ნაწილის გამოყენება. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, ტერიტორიაზე შესაძლოა მოეწყოს დამხმარე ნაგებობები.

საპროექტო საწარმოს სამხრეთ-აღმოსავლეთით 420 მეტრის დაცილებით მდებარეობს შპს "კომპანია ბლექ სი გრუპის" საწარმოო ბაზა (მათ შორის ასფალტის საწარმო). საპროექტო ტერიტორიის ჩრდილოეთით 130 მეტრში მდებარეობს შპს "გზამშენი-18"-ის საწარმოო ბაზა, ხოლო სამხრეთ-დასავლეთით 132 მეტრში განთავსებულია კომპანია გალფის ავტოგასამართი სადგური და 160 მეტრში - შპს "პრომეთე გაზის" გაზგასამართი სადგური.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საწარმოში განთავსდება თურქული კომპანიის „Ecostar„ FPB 870 და FPB 1600 დანადგარები. „Ecostar FPB„ ტექნოლოგიური სანთურების მუშაობის კონტროლი და მართვა ხორციელდება ავტომატური მართვის სისტემების მეშვეობით, რაც თავის მხრივ განსაზღვრავს „Ecostar FPB„ სერიის სანთურების მიერ საწვავის წვის ოპტიმიზაციას და ენერგოეფექტურობას.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საწარმოს დაგეგმილი აქვს ალუმინის ჯართის (ფერადი ლითონების ნარჩენები კოდებით: 16 01 18, 19 10 02, 19 12 03, 20 01 40) გადამუშავება და თერმული მეტალურგიით სუფთა ალუმინის მიღება (აღდგენის ოპერაციის კოდი R4). დღე-ღამეში შესაძლებელია 3 ციკლის წარმოება, ანუ $9 \times X3 = 27$ ტ/დღ. საწარმო იმუშავებს 312 დღე. სამცვლიანი სამუშაო რეჟიმით, ცვლის ხანგრძლივობა შეადგენს 8 საათს. შესაბამისად, საწარმოს მაქსიმალური წარმადობა შეადგენს 8424 ტ წელიწადში.

პროექტის თანახმად, საწარმოში შემოტანილი ალუმინის ჯართის დასაწყობების შემდეგ მოხდება გადარჩევა, დამატებითი მინარევებისგან გათავისუფლება და დასაწყობება. ჯართში შესაძლებელია რადიაციის სხვადასხვა ლოკალური წყაროების მოხვედრა, ამიტომ ჯართს ჩაუტარდება რადიაციული კონტროლი, რის შემდგომ დასაწყობდება შერჩეულ უბანზე.

ჯართის დახარისხების შემდეგ, გასუფთავებული ალუმინის ჯართი განთავსდება 8 ტ. ტევადობის სადნობ ლუმელში. დასაწყისში 2-დან 3 ტონამდე, შემდეგ პარალელურად მოხდება დამატება და შეივსება 8 ტონამდე, სრული ციკლის ხანგრძლივობა შეადგენს 6-8 საათს. ეს იქნება მარტივი დნობის პროცესი კონტროლირებად მდგომარეობაში, რადგან თავიდან იქნას აცილებული ლითონის აორთქლება ჰაერში და შესაბამისად გარემოს დაბინძურება. ზემოაღნიშნული პროცესის დასრულების შემდეგ, მთლიანი ნაღობი გადაეცემა 10 ტ. ტევადობის ტემპერატურის შემანარჩუნებელ ლუმელში. დნობის ლუმელი მზად იქნება მეორე გადადნობისთვის.

ზემოაღნიშნული პროცესების შემდეგ, მდნარი ლითონი მიეწოდება 10 ტონიან ტემპერატურის შემანარჩუნებელ ლუმელს, სადაც მოხდება მიღებული მეტალის ნიმუშის აღება, რომელიც გადაიგზავნება ანალიზისთვის ლაბორატორიაში. ანალიზის პასუხების მიხედვით უნდა მოხდეს დნობის გასაგრძელებლად და სასურველი მარკის მისაღებად საჭირო ალუმინის ჯართის პროფილების განსაზღვრა და დასამატებელი რაოდენობის გაანგარიშება. ლითონში სილიციუმის (Si) და სპილენძის (Cu) შემცველობის გასაზრდელად ნაღობს სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით ემატება 99%-იანი სილიციუმი Si (5-9%-ის

რაოდენობით) და სპილენძის მავთულები (1-2%-ის რაოდენობით) და არსებული პრაქტიკის მიხედვით საბოლოოდ მიიღება დაახლოებით 9 ტონა მდნარი ლითონი.

პროექტის მიხედვით ალუმინის სადნობი საამქროსათვის დაგეგმილია ოთხსაფეხურიანი აირგამწმენდი სისტემის დამონტაჟება, რომელიც გულისხმობს მტვერდამლექი კამერის, ციკლონის, პოლიესთერის ქსოვილის სახელოებიანი ფილტრის და სკრუბერის მოწყობას. ღუმელში დნობის პროცესში გაფრქვეული აირები გაიწმინდება ზემოაღნიშნული აირგამწმენდი სისტემის საშუალებით. ალუმინის სადნობი საამქროს ყველა უბანზე არაორგანიზებული გაფრქვევების შემადგენელი მავნე ნივთიერებების სამუშაო ზონიდან გასატანად და გასაწმენდად გათვალისწინებულია გამწოვ-მექანიკური ვენტილაციის სისტემის მოწყობა, რომელიც უზრუნველყოფს საამქროში გამოყოფილი მტვრისა და მავნე აირების მიწოდებას საერთო გამწმენდ სისტემაში. გაწმენდილი აირები ატმოსფეროში გაიფრქვევა 630 მმ დიამეტრის და 22 მ სიმაღლის მილით. სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილია აირგამწმენდი სისტემის სქემა და განხილულია თითოეული საფეხურის გაწმენდის ტიპი და ტექნიკური პარამეტრები. ალუმინის სადნობი საამქროს ყველა უბანზე გათვალისწინებულია აირგამწოვი სავენტილაციო სისტემა (BBD N8) მაღალი წნევის ვენტილატორი), რომელიც უზრუნველყოფს საამქროში გამოყოფილი მტვრისა და მავნე აირების მიწოდებას საერთო გამწმენდ სისტემასთან.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საწარმოში წყალი გამოყენებული იქნება სასმელ-სამეურნეო, საწარმოო და სახანძრო დანიშნულებისთვის. საწარმოს წყალმომარაგება განხორციელდება ჭაბურღილიდან, რომელზეც საწარმოს ოპერირების დაწყებამდე შპს „მანსაროვარი“ აიღებს ლიცენზიას.

ტექნიკური მიზნებისათვის წყლის გამოყენება მოხდება შოთების ჩამოსხმის დროს წყლის გამაციებელი სისტემის ფუნქციონირებისათვის. შოთების გასაციებლად გამოყენებული იქნება ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემა. ტექნიკური დოკუმენტაციის მიხედვით წყლის გამაციებელი სისტემის წყლის ხარჯი შეადგენს 10 მ³/სთ. ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემისათვის წყლის მიწოდება მოხდება ტერიტორიაზე ჭაბურღილიდან. წყლის დამატება საჭირო იქნება გაციების დროს აორთქლებასთან დაკავშირებული დანაკარგის შესავსებად, რაც დაახლოებით შეადგენს არაუმეტეს 0,05 მ³-ს თითოეულ მეტალურგიულ ციკლზე, ანუ დღე-ღამეში მაქსიმუმ 3 დნობის შემთხვევაში 0,15 მ³ (0,15 მ³/დ.ღ. 312დღ./წელ.=46,8 მ³/წელ).

დაგეგმილი საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე ობიექტზე ძირითადად წარმოიქმნება სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები. საწარმოს განთავსებისათვის შერჩეულ რაიონში საკანალიზაციო სისტემა არ არის, ამიტომ პროექტით დაგეგმილია დამოუკიდებელი საკანალიზაციო სისტემების მოწყობა. სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები ჩაერთვება 40 მ³ მოცულობის სასენიზაციო ორმოში, რომლის შემდგომი მართვა განხორციელდება შესაბამისი კანონმდებლობის გათვალისწინებით.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საწარმოს მოწყობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია როგორც სახიფათო, ისე არასახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, ალუმინის ჯართიდან წელიწადში მიიღება 99 ტონა წიდა, ამისათვის საპროექტო ტერიტორიაზე გათვალისწინებულია წიდასაყარის მოწყობა, რაც შეეხება შემდგომ მართვას, წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად დაზუსტებული იქნება გზშ-ის ანგარიშში. ნარჩენების არასწორი მართვის შემთხვევაში, მოსალოდნელია გარემოს ცალკეული რეცეპტორების ხარისხობრივი მდგომარეობის გაუარესება.

წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, გზმ-ის ეტაპზე დაზუსტდება მშენებლობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ნარჩენების სახეობები, რაოდენობა, განთავსებისა და აღდგენის ოპერაციების კოდები და მათი მართვის საკითხები. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, ექსპლუატაციის ეტაპზე საწარმოში დასაქმებული იქნება 60-მდე ადამიანი (თითოეულ ცვლაში იმუშავენ 15 ადამიანი). კომპანია საკუთარი ხარჯებით გეგმავს ადგილობრივი მოსახლეობის სწავლებას, სათანადო კვალიფიკაციის მქონე კადრების მომზადებას და დასაქმებას. საპროექტო საწარმოსთან სხვა სამრეწველო ობიექტების სიახლოვის გათვალისწინებით მოსალოდნელია კუმულაციური ზემოქმედება, რაც შესწავლილი იქნება გზმ-ის ეტაპზე და წარმოდგენილი იქნება გზმ-ის ანგარიშში.

გზმ-ს ეტაპზე დაზუსტდება საწარმოს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე ემისიების და ხმაურის ძირითადი წყაროების განლაგება და მათი მახასიათებლები. განისაზღვრება საანგარიშო წერტილები, რომლის მიმართაც კომპიუტერული პროგრამების გამოყენებით განხორციელდება ხმაურის დონეების და ატმოსფერული ჰაერის დამაბინძურებელი ნივთიერებების კონცენტრაციების მოდელირება. კომპიუტერული მოდელირების შედეგების მიხედვით განისაზღვრება საქმიანობის პროცესში გასატარებელი შემარბილებელი ღონისძიებები და მონიტორინგის გეგმა.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ ხილული ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები არ მდებარეობს. ტერიტორიის მრავალწლიანი ტექნოგენური დატვირთვიდან გამომდინარე, არქეოლოგიური ძეგლების გვიანი გამოვლენის ალბათობა მცირეა, თუმცა მათი გამოვლენის შემთხვევაში განხორციელდება საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ღონისძიებები.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ისე ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერიის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. სამინისტროში წარმოდგენილ სკოპინგის ანგარიშსა და თანდართულ დოკუმენტაციასთან ერთად, სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე დამატებით ატვირთული იყო პრეზენტაცია, სადაც საზოგადოებას შესაძლებლობა ჰქონდა, გაცნობოდა მოკლე ინფორმაციას პროექტის შესახებ. „საქართველოში ახალი კორონავირუსის გავრცელების აღკვეთის მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 23 მარტის №181 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 26 მარტის №196 დადგენილების შესაბამისად, შპს „არერსა მეთალის“ მეორადი ნედლეულიდან ფერადი ლითონების (ალუმინის სხმულების) წარმოების საწარმოს (ნარჩენების აღდგენა) მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე სკოპინგის დასკვნის გაცემისთვის დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოება განხორციელდა საჯარო განხილვის ჩატარების გარეშე და საზოგადოების მონაწილეობა და მის მიერ მოსაზრებებისა და შენიშვნების წარდგენის შესაძლებლობა უზრუნველყოფილი იქნა წერილობით, აგრეთვე ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით. აღსანიშნავია, რომ დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაცია ასევე განთავსდა ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები და მოსაზრებები სამინისტროში წარმოდგენილი არ ყოფილა.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ს ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზშ-ს ანგარიშში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზშ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი** სკოპინგის ანგარიშში მითითებული უნდა იყოს (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
- 3.1 **გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიშში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის კონსულტანტის მიერ.**
4. **გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**
 - პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
 - პროექტის აღწერა, ტექნოლოგიური ციკლის დეტალური აღწერა;
 - საწარმოს ტერიტორიის GIS კოორდინატები, shape ფაილებთან ერთად;
 - საწარმოს გენ-გეგმა ექსპლიკაციით და საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
 - დაზუსტებული მანძილი საპროექტო ტერიტორიიდან უახლოეს საცხოვრებელ სახლებამდე, დასახლებამდე (სოფელი), მდინარემდე, საავტომობილო გზამდე;
 - ინფორმაცია 500 მ რადიუსის საზღვრებში არსებული ნებისმიერი ტიპის საწარმოს და წარმოების შესახებ, მანძილების მითითებით;
 - პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები, მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა, საწარმოს განთავსების ალტერნატივები, ტექნოლოგიური ალტერნატივები. შერჩეული ალტერნატივები უნდა იყოს **გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით დასაბუთებული** (მათ შორის კუმულაციური ზემოქმედების გათვალისწინებით);
 - ინფორმაცია საწარმომდე მისასვლელი გზების შესახებ;
 - საწარმოს განთავსების ადგილის გარემოს არსებული მდგომარეობის ანალიზი;
 - საწარმოს მშენებლობასთან დაკავშირებული საკითხების დეტალური აღწერა; ინფრასტრუქტურული ობიექტების დეტალური აღწერა;
 - საწარმოში დაგეგმილი თითოეული უბნის დეტალური აღწერა;
 - საწარმოს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (სიმძლავრე, მასშტაბი, წარმოებული პროდუქციის რაოდენობა და სხვა);
 - საწარმოს ტექნოლოგიური სქემა; პროდუქციის წარმოების ტექნოლოგიური პროცესის დეტალური აღწერა და ტექნოლოგიურ ციკლში გამოყენებული დანადგარების აღწერა (ტექნიკური პარამეტრები);
 - ინფორმაცია წარმოებაში გამოსაყენებელი ნედლეულის და დანამატების შესახებ (ტიპი, რაოდენობა);

- საწარმოს ნედლეულით მომარაგება, ტრანსპორტირების სქემა და ტრანსპორტირების პირობები; ღამის საათებში (ნედლეულისა და პროდუქციის შემოზიდვა/გაზიდვის) გადაადგილების აკრძალვის საკითხები;
- ინფორმაცია წარმოებისთვის საჭირო ნედლეულის და მზა პროდუქციის დასაწყობების მოედნის შესახებ;
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა, მათ შორის ადგილობრივების წილი და სამუშაო გრაფიკი;
- საწარმოს სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგების შესახებ ინფორმაცია;
- საწარმოო პროცესში წყლის გამოყენების და შემდგომი მართვის საკითხების დეტალური აღწერა. მათ შორის სამეურნეო ფეკალური, საწარმოო და სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების მართვის საკითხები;
- ტექნოლოგიაში გამოყენებული წყლის ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემაში ჩართვის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, შესაბამისი ტექნიკური დანადგარების აღწერით;
- საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ნარჩენების რაოდენობა, კოდ(ებ)ი და დასახელება „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიკაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს N426 დადგენილების შესაბამისად;
- „კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმის განხილვისა და შეთანხმების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს №211 ბრძანების შესაბამისად შემუშავებული ნარჩენების მართვის გეგმა;
- დასამუშავებლად მიღებული ნარჩენების რაოდენობა, კოდ(ებ)ი და დასახელება „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიკაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს N426 დადგენილების შესაბამისად;
- ნარჩენების დამუშავების (აღდგენის ან განთავსების) ოპერაციების კოდეზი და აღწერილობა, ნარჩენების მართვის კოდექსის (I ან II დანართის) შესაბამისად;
- ნარჩენების დამუშავებისას გამოსაყენებელი საშუალებები და მოწყობილობები, აგრეთვე მათი წარმადობა;
- დეტალური ინფორმაცია დასამუშავებლად მიღებული ნარჩენების დროებითი შენახვის პირობების შესახებ.
- აირმტვერდამჭერი სისტემის ტექნიკური პარამეტრები და ეფექტურობა;
- დეტალური ინფორმაცია აირმტვერდამჭერი მოწყობილობის მიერ დაჭერილი მტვრის მართვის შესახებ;
- საწარმოს სახანძრო უსაფრთხოების საკითხები, ასევე ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებების დეტალური აღწერა და სახანძრო სისტემის მოწყობის შესახებ ინფორმაცია;
- წარმოდგენილი უნდა იყოს ნედლეულისა და პროდუქციის ტრანსპორტირების შედეგად გარემოს შესაძლო დაზიანებების და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ დეტალური ინფორმაცია.
- საწარმოო პროცესში წარმოქმნილი წიდის რაოდენობა, წიდის დროებითი განთავსების უბნის აღწერა და წიდის შემდგომი მართვის საკითხები დეტალურად, მოცულობების მითითებით;
- წიდის ლაბორატორიული კვლევის შედეგების და მისი მართვის შესახებ დეტალური ინფორმაცია ნარჩენების მართვის კოდექსის და მისგან

გამომდინარე კანონქვემდებარე აქტებით დადგენილი მოთხოვნების გათვალისწინებით;

- საწარმოს ბუნებრივი აირით და ელექტროენერჯით მომარაგების საკითხი;
- დეტალურად უნდა იყოს წარმოდგენილი სკრუბერში გამოყენებული წყლის მართვის საკითხები;
- საწარმოს ტერიტორიის საკუთრების ან იჯარის ხელშეკრულების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია;

4.1 საპროექტო ტერიტორიაზე ჩატარებული გეოლოგიური კვლევის ანგარიში, რომელიც უნდა მოიცავდეს:

- რელიეფი (გეომორფოლოგია);
- გეოლოგიური აგებულება და ტექტონიკა;
- სეისმური პირობები;
- ჰიდროგეოლოგიური პირობები; საინჟინრო-გეოლოგიური პირობები;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა გრუნტის წყლებზე;
- საშიში გეოლოგიური პროცესების (არსებობის შემთხვევაში) შესაძლო გააქტიურების განსაზღვრა;

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისთვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე საწარმოს ექსპლუატაციის დროს, გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში.
- ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი.
- საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის გეგმა, სადაც, გათვალისწინებული იქნება ატმოსფერულ ჰაერში ემისიების და ხმაურის ინსტრუმენტული მონიტორინგის საკითხები (სიხშირის და კოორდინატების/საკონტროლო წერტილების მითითებით), მათ შორის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის უწყვეტი ავტომატური მონიტორინგის დანერგვისა და განხორციელების და მონიტორინგის შედეგების ონლაინ რეჟიმში ხელმისაწვდომობის საკითხი;
- აირმტვერდამჭერი სისტემის საპასპორტო მონაცემები და მისი ეფექტურობის დამადასტურებელი დეტალური მონაცემები, ასევე, არაორგანიზებული გაფრქვევების უბნისთვის გათვალისწინებული გამწოვ-მექანიკური ვენტილაციის სისტემის დეტალური სქემა.
- კუმულაციური ზემოქმედება 500 მ-იან რადიუსში არსებული ობიექტების გათვალისწინებით და ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისთვის, მათ შორის ატმოსფერულ ჰაერზე (სრულყოფილად იქნეს შეფასებული მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე და სოციალურ გარემოზე) და შესაბამისი დეტალური შემარბილებელი ღონისძიებების განსაზღვრა, მათ შორის, ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის შემცირების კუთხით საუკეთესო ალტერნატივების დეტალური დასაბუთება;
- ხმაურის წყაროები და მათი მახასიათებლები, ხმაურის გავრცელებით გამოწვეული ზემოქმედება, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები; ხმაურის გავრცელების დონეების გაანგარიშება და მოდელირება;

- ზემოქმედება ზედაპირულ და მიწისქვეშა წყლებზე, როგორც მშენებლობის ისე ექსპლუატაციის ეტაპზე, ზედაპირული და მიწისქვეშა წყლების დაბინძურების რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე;
- ბიოლოგიურ გარემოზე, მცენარეულ საფარზე და ჰაბიტატების მთლიანობაზე ზემოქმედება, ცხოველთა სამყაროზე ზემოქმედება (მათ შორის წითელი ნუსხის) საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ინფორმაცია ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ზემოქმედება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
- საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა-გრაფიკი;
- საწარმოს მოწყობის ეტაპზე და ექსპლუატაციის დროს შესაძლო ავარიული სიტუაციების აღწერა და მათზე რეაგირების ღონისძიებები (ავარიული სიტუაციების მართვის გეგმა);
- ნავთობპროდუქტების დაღვრის რისკები და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- მოწყობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა;
- გზმ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
- გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს საპროექტო ტერიტორიიდან 55 მეტრში მდებარე არხის შესახებ ინფორმაცია.

გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „არერსა მეთალის“ მიერ წარმოდგენილ მეორადი ნედლეულიდან ფერადი ლითონების (ალუმინის სხმულების) წარმოების (ნარჩენების აღდგენა) საწარმოს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე **სავალდებულოა გზმ-ის ანგარიშში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.